

EGLĖ ŠEGŽDIENĖ, AUDRĖ TRUMPIENĖ
Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka

Bibliotekos skyriai moksliniuose institutuose: nuo užklauso iki bibliometrijos

Anotacija. Straipsnis parengtas pranešimo, skaityto Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos (LMAVB) 2012 m. gegužės 3–4 d. surengtoje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Mokslinė biblioteka kultūros permainų ir technologijos inovacijų sąlygomis“, pagrindu. Straipsnyje supažindinama su esminiais pokyčiais bibliotekos padaliniuose mokslo institutuose, jų poveikiu bibliotekinei veiklai, informaciniam aptarnavimui. Pateikiami tyrėjų apklausos rezultatai, informacija apie išryškėjusius mokslininkų poreikius, gaunamas užklauso. Svarstomos mažų mokslinių bibliotekų ateities perspektyvos.

Esminiai žodžiai: Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka; skyriai mokslo institutuose; skaitytojų aptarnavimas; bibliometrinės užklauso; tyrėjų apklausa; individualizuotos paslaugos.

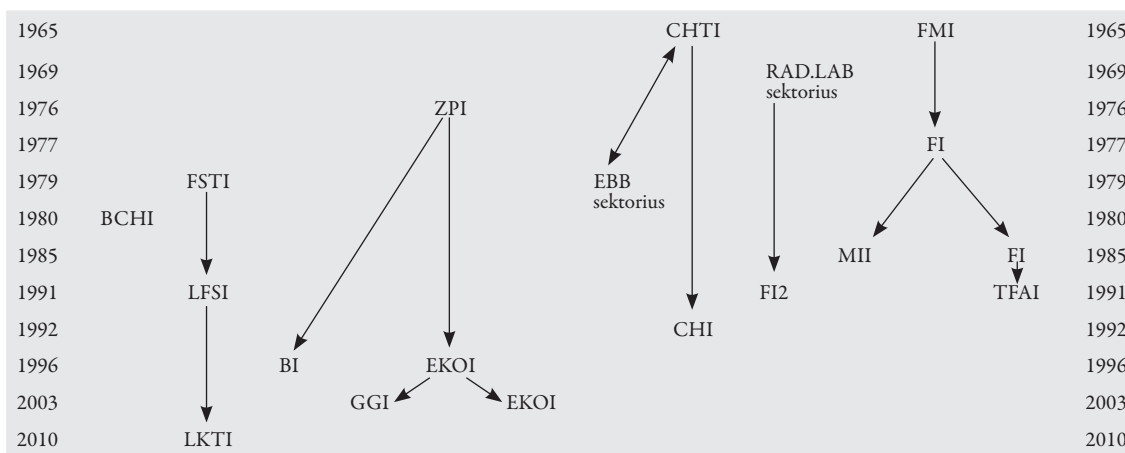
Keywords: the Wroblewski Library of the Lithuanian Academy of Sciences; branches in scientific institutes; reader services; bibliometric queries; survey among researchers; individualized services.

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos istorija neatsiejama nuo bibliotekos padalinių akademiniuose institutuose. Seniausias iš jų buvo įkurtas 1965 m. Siekta kuo geriau, greičiau ir patogiau aptarnauti mokslininkus ir tyrėjus. Skyriuose komplektuotos ir sukauptos unikalios leidinių, dokumentų kolekcijos pagal kiekvieno instituto mokslo kryptį, vykdomų darbų tematiką. Buvo ir yra vykdomi tradiciniai bibliotekiniai darbai – literatūros užsakymas ir komplektavimas, vartotojų aptarnavimas, bibliografinis-informacinis darbas, tarptautinio abonemento paslaugos, rengiamos parodos.

Per beveik 50 metų skyriai skilo į smulkesnius ir jungėsi į stambesnius padalinius, atsirado visai naujų. 2010 m. įvyko didžiausios permainos institutų struktūroje. Po reorganizacijos kai kurie tapo moksliniais centrais, kiti buvo prijungti prie Vilniaus universiteto. Nauji reikalavimai tyrėjams, prieiga prie tam tikrų duomenų bazių ar jos nebuvimas palietė ir bibliotekinių-informacinių darbą. Vyko pokyčiai aptarnavimo srityje: nuo straipsnių kopijų iki mokslinių duomenų bazių prenumeravimo, nuo informacinių iki bibliometrinių užklauso, nuo paieškos duomenų bazėse iki dalyvavimo jas kuriant, nuo bibliografinio įrašo mokslinėje publikacijų bazėje iki bibliometrinių tyrimų apibendrinimų.

Straipsnio objektas – LMAVB skyrių mokslo institutuose raida mokslinės bendruomenės poreikių kitimo šviesoje. Tikslas – atskleisti naujus informacinius tyrėjų poreikius bei su jais susijusių naujų paslaugų reikiamybę ir teikimo galimybes. Siekiant išanalizuoti tyrėjų poreikius, žinias, kompetencijas ir pageidavimus, buvo atlikta mokslo darbuotojų apklausa LMAVB aptarnaujamuose institutuose.

Bibliotekos skyrių mokslo institutuose istorija – tai beveik pusšimčio metų istorija, prasidėjusi 1965 m. Tais metais Lietuvos mokslų akademijos (LMA) prezidiumo nutarimu Lietuvos mokslų akademijos biblioteka organizavo savo filialus (nuo 1979 metų pervadintus skyriais) prie LMA Chemijos ir cheminės technologijos (CHTI) bei Fizikos ir matematikos (FMI) mokslo tyrimo institutų. Iki 2003 m. susikūrė ir dirbo 8 skyriai ir 1 sektorius. 2003 m. susikūrė naujas skyrius Geologijos ir geografijos institute. Skyrių istorija, jų tarpusavio ryšiai ir struktūriniai pokyčiai pavaizduoti grafiškai (1 pav.).

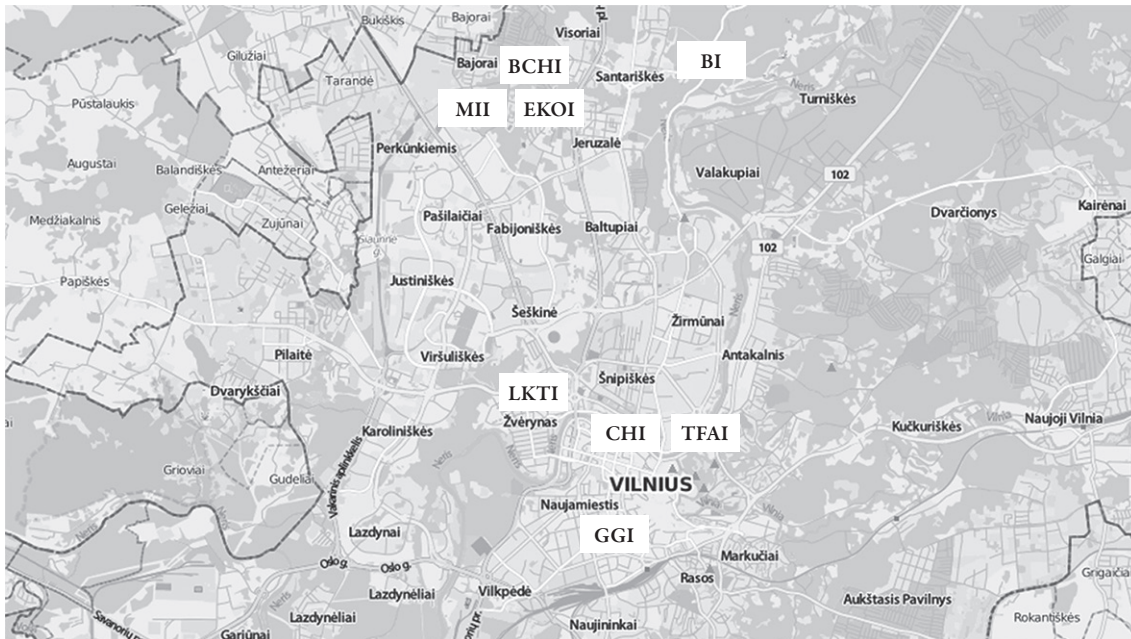
1 pav. Bibliotekos skyrių formavimosi schema*

Dabartinę skyrių situaciją ir geografinę išsidėstymą Vilniaus žemėlapyje iliustruoja 2 paveikslas. Trys skyriai šiuo metu yra Vilniaus universiteto institutuose: BCHI, TFAI ir MII, keturi – mokslo tyrimo centruose: GTC (EKOI, GGI, BI) ir FTMC (CHI); vienas – LKTI.

Jau pirmuosiuose skyrių nuostatuose buvo numatytas jų uždavinys – „operatyviai aptarnauti pagal instituto profilį instituto mokslinius bendradarbius moksline bei patentine literatūra ir bibliotekine bei bibliografinė informacija“. Per pusšimtį metų įvyko daug pokyčių tiek fondų tvarkymo, tiek ir komplektavimo veikloje, keitėsi ir aptarnavimo formos, būdai, bet tikslas išliko nepakitęs. Klysta tie, kurie mano, kad tai – „sovietinis reliktas“: skyrių atsiradimą lėmė moksliniai poreikiai, siekis, kad tam tikros tematikos reikalinga mokslinė literatūra būtų arčiau tyrėjų, jų darbo vietoje, kad juos aptarnautų profesionalūs bibliotekininkai, turintys informacijos paieškos įgūdžių bei galintys bendradarbiauti komplektuojant reikiamą profesinę literatūrą. Bibliotekos skyriai – tai dabar populiarių ir reikalingų specialistų, dar vadinamų informaciniais konsultantais (*subject librarians* arba *information advisers*), centras.

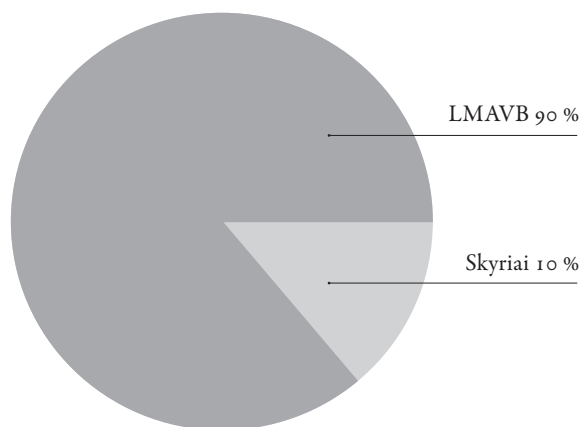
* Mokslinių institutų, kuriuose kūrėsi ir dirba Bibliotekos skyriai, santrumpas: BCHI – Biochemijos institutas; BI – Botanikos institutas; CHI – Chemijos institutas; CHTI – Chemijos ir cheminės technologijos institutas; EBB – Eksperimentinė bandominė bazė (prie CHI); EKOI – Ekologijos institutas; FI – Fizikos institutas; FI2 – Fizikos instituto antrieji rūmai; FMI – Fizikos ir matematikos institutas; FSTI – Filosofijos, sociologijos ir teisės institutas; FTMC – Fizinių ir technologinių mokslų centras (2010 m. suvienijęs PFI, FI ir CHI); GGI – Geologijos ir geografijos institutas; GTC – Gamtos tyrimų centras (2009 m. pabaigoje suvienijęs EKOI, BI ir GGI); LFSI – Lietuvos filosofijos ir sociologijos institutas; LKTI – Lietuvos kultūros tyrimų institutas; LSTC – Lietuvos sociologinių tyrimų centras; MII – Matematikos ir informatikos institutas; PFI – Puslaidininkų fizikos institutas; RAD.LAB – Radiologinė laboratorija (prie FI); TFAI – Teorinės fizikos ir astronomijos institutas; ZPI – Zoologijos ir parazitologijos institutas.

Straipsnyje nagrinėjama pagrindinė skyrių institutuose funkcija – aptarnavimas. Didžiąją dalį pokyčių skyriuose inicijavo aptarnaujamos institucijos. Pasidalijo institutai, atsirado du skyriai, atsiskyrė laboratorija, pakeitė savo geografinę padėtį, kartu kūrėsi ir sektorius. Naujiems padaliniais reikėjo literatūros arčiau vartotojo ir specialisto, galinčio tinkamai aptarnauti mokslininkus, – taip gimė ir individualizuotos paslaugos. Didžiulis šuolis aptarnavime įvyko atsiradus informacinėms technologijoms, o jų tobulinimas skatina nuolat keisti bibliotekos darbą. Kad tenkintų nūdienos reikalavimus ir atitiktų tyrėjų informacinius poreikius, skyrių darbuotojai nuolat mokosi – tiek kursuose, tiek savarankiškai.

2 pav. Bibliotekos skyrių institutuose išsidėstymas Vilniaus mieste

Diagrama (3 pav.) iliustruoja skyrių ir pagrindinių Bibliotekos rodiklių – skaitytojų ir fonduose saugomų egzempliorių – santykį: tiek skaitytojai, tiek egzemplioriai skyriuose sudaro po 10 % panašių Bibliotekos rodiklių. Iš 11 170 Bibliotekos skaitytojų 1 180 registruoti Skyriuose ir naudojami jų paslaugomis. Skyrių fonde 2012 m. pradžioje buvo 400 393 egz., o Bibliotekos fondą sudarė 3 755 000 egz. leidinių.

3 pav. Bibliotekos ir skyrių institutuose skaitytojų ir egzempliorių skaičiaus fonduose lyginamoji diagrama procentais

Esminiai pokyčiai, tiesiogiai paveikę skyrių veiklą:

- elektroninio katalogo kūrimas (skyrių darbuotojai – ne tik vartotojai, bet ir kūrėjai);
- mokslinių duomenų bazių (DB) prenumerata, testavimas, vartojimas;
- mokslinių publikacijų duomenų bazės (PDB) kūrimas.

Skyrių fondai aprašyti Bibliotekos elektroniniame kataloge, skaitytojai aptarnaujami aptarnavimo posistemėje. Skaitytojai gali išsamiai susipažinti su skyriuose saugomais leidiniais, nesudėtinga atlikti paiešką ir patiems užsakyti norimą literatūrą.

Mokslinių DB prenumerata atvėrė galimybes kokybinėms permainingoms aptarnavime, susijusiam su nutolusio vartotojo poreikiais. Popierinius leidinius išstūmė elektroniniai straipsniai ir knygos, kuriuos vienu metu gali skaityti keli vartotojai bet kurioje darbo vietoje bet kuriuo paros metu.

Dalyvavimas mokslinės PDB kūrime nuo 2002 m. atvėrė galimybes darbuotojams ne tik aptarnauti tyrėjus, bet ir bendradarbiauti rengiant metines institucines ataskaitas, individualias ataskaitas konkursams ir atestacijoms. Atsirado nauja bibliografinių užklausų rūšis – bibliometrinės užklausa, susijusios su mokslometrija ir jos rodikliais. Pokyčiai šiuolaikinio mokslo vertinime, naujų citavimo rodiklių atsiradimas, informacijos poreikis paskatino skyrių darbuotojus tobulėti ir kaupti žinias, norą dalintis jomis su mokslo darbuotojais.

2009 m. gerokai padaugėjo bibliometrinių užklausų. Jų skaičiaus augimui įtakos turėjo ir ribota prieiga prie citavimo rodiklius teikiančių Thomson Reuters (TR) Web of Science (WoS) bei Journal Citation Reports (JCR) duomenų bazių. 2010 m. Audrės Trumpienės pasiūlymu tokios užklausa išskirtos iš kitų užklausų srauto [2, 97]. Per dvejus metus Bibliotekos skyriuje TFAI jos sudarė 70 % raštu pateiktų užklausų; skyriuje EKOI apie 80 % darbo laiko skiriama bibliometrinėms užklausoms.

Kelerių intensyvaus darbo metų patirtis leido apibendrinti dažniausiai vykdomas bibliometrines užklausas:

- autoriaus publikacijų sąrašas, citavimų skaičius, ataskaitos;
- autoriaus h-indeksas;
- žurnalų citavimo rodikliai (IF, AIF), sąrašai;
- publikavimosi strategija;
- Thomson Reuters Web of Science ir kiti citavimo rodiklių paieškos šaltiniai;
- tikrinimas, ar institucijos publikacijos atitinka Švietimo ir mokslo ministerijos vertinimo metodikos reikalavimus;
- institucijos publikacijų citavimas.

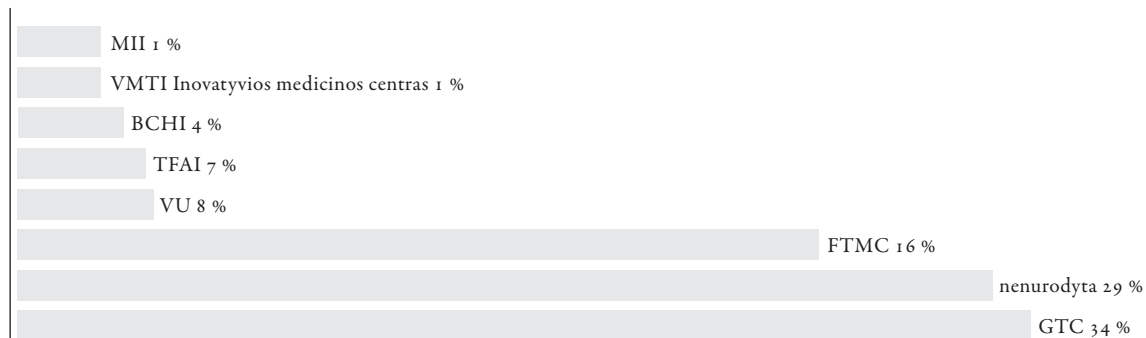
2012 m. pradžioje (sausio–vasario mėn.) buvo atlikta aptarnaujamų institutų mokslininkų (mokslo darbuotojų, doktorantų ir tyrėjų) apklausa. Pasinaudota klausimynu, kuris buvo sukurtas 2009 m. atliekant projektinį tyrimą eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai (vadovė dr. Gintarė Tautkevičienė) [1, 208 (10 priedas)]. Jo tikslas – „ištirti ir įvertinti mokslininkų ir kitų tyrėjų turimų kompetencijų naudotis elektroniniais mokslo informacijos ištekliais spragas bei konkrečių kompetencijų trūkumus ir pateikti rekomendacijas ugdymo turiniui, apimčiai, intensyvumui bei pobūdžiui“ [1, 9].

Autorės siekė kuklesnio tikslo – remiantis mokslo darbuotojų išsakyta nuomone, nustatyti teikiamų paslaugų būtinumą, naujų poreikį; atsižvelgiant į apklausos rezultatus tobulinti skyrių darbą. Klausimynas sudarytas taip, kad leistų nustatyti esamas kompetencijas ir tyrėjų poreikius bei lūkesčius elektroninių mokslo informacijos šaltinių panaudojimo srityje.

Klausimynas platus (1 priedas), tačiau straipsnyje analizuojama tik dalis jame pateiktų klausimų, betarpiškai susijusių su skyrių veikla ir jos plėtimu.

Apklauso rezultatų analizė. Klausimynas, kurį sudaro 21 klausimas, buvo išsiųstas ~700 mokslo darbuotojų, gauta 119 atsakymų (~17 % imties). Pagal socialinę-demografinę padėtį į klausimus atsakė 39 % moterų ir 61 % vyrų.

Diagramoje (4 pav.) sunku išskirti aktyviausią instituciją, nes 29 % neatsakė į klausimą „Institucija, kurioje dirbate / mokotės“. Dalis nurodžiusių VU (8 %) galėjo būti TFAI, MII ar BCHI darbuotojai.

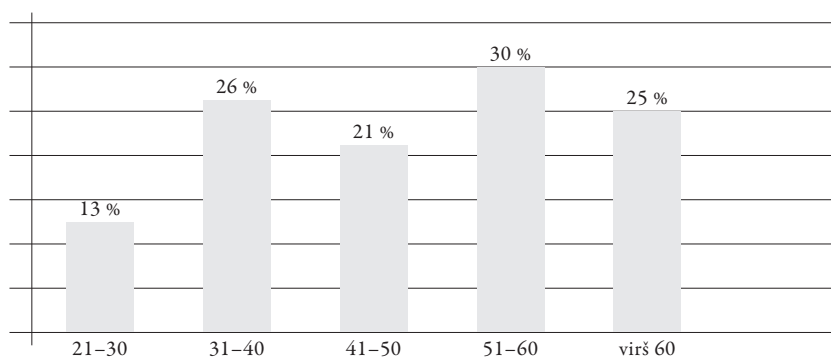
4 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal institucijas

Respondentų pasiskirstymas pagal pareigas arba studijų lygį: daugiausia atsakiusių į klausimus buvo mokslo darbuotojai (75 %) (5 pav.).

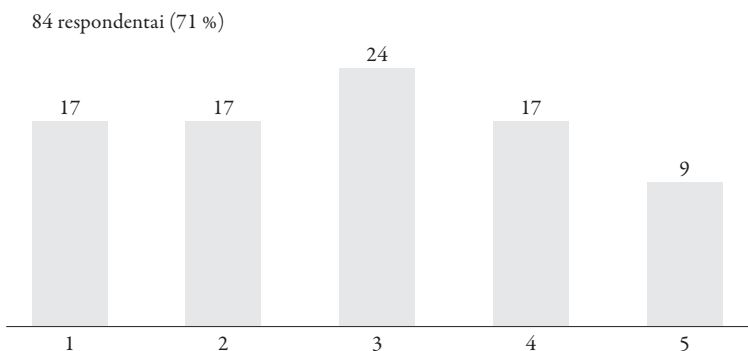
5 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal pareigas arba studijų lygį

Respondentų pasiskirstymas pagal amžių: amžiaus grupėse atsakymai pasiskirstė gana tolygiai. Aktyviausi tyrėjai yra 51–60 metų. Jie sudaro 30 % visos imties (6 pav.).

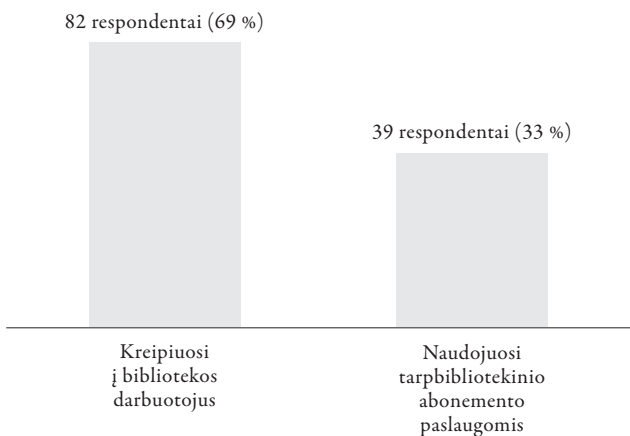
6 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių

Analizuojant atsakymus apie mokslinės paieškos įrankius, matomi aiškūs prioritetai: bibliotekų katalogais paieškai naudojasi 76 respondentai, t. y. 64 % (58 iš jų „kartais“ ir 18 – „dažnai“). Dauguma jų – mokslo darbuotojai. 84 respondentai iš 119, t. y. 71 %, savo tyrimų srities mokslinės informacijos šaltiniu renkasi biblioteką. Diagramoje (7 pav.) galima pamatyti, kaip šis informacijos gavimo būdas vertinamas pagal svarbą: 1 – dažniausiai naudojamas, 5 – rečiau naudojamas. Pagal svarbą jis nusileidžia tik prenumeruojamų savo srities mokslinių žurnalų peržiūrai, daugumos įvertintai 1.

7 pav. Bibliotekos, kaip pasirinkto naujausios mokslinės informacijos šaltinio, reitingavimas

Norėdami gauti visateksčius dokumentus, dauguma tyrėjų kreipiasi į bibliotekos darbuotoją, maždaug trečdalis naudojami tarpbibliotekinio abonemento paslaugomis (8 pav.).

8 pav. Respondentų pasiskirstymas renkantis visateksčių dokumentų gavimo būdus bibliotekoje

Prisijungimui ir paieškai prenumeruojamose DB dažniausiai naudojama Google paieškos sistema. Google arba Google Scholar naudojami net 103 respondentai, t. y. 87 % apklaustųjų, nors prieiga prie mokslinių šaltinių čia yra ribota.

Grįžtant prie bibliometrinių užklausų augimo, į klausimą „Ar žinote, kaip susirasti pagrindinius mokslo vertinimo rodiklius?“ 53 % respondentų atsakė neigiamai. Tą sąlygoja ne tik žinių trūkumas, bet ir ribota prieiga prie TR WoS bei JCR.

Autorės klausimą papildė klausimu: „Ar esate susipažinę su galiojančiais formaliaisiais instituciniais reikalavimais?“ (1 priedas). Tik 49 % respondentų susipažinę, o likusieji arba nežino, arba nesusipažinę.

Labai vertingos tyrėjų pateiktos pastabos ir pasiūlymai dėl aprūpinimo informacijos ištekliais, informacinės kompetencijos ugdymo kursų bei svarbių ir aktualių mokymų temų (kalba netaisyta):

- ✓ Būtinai reikia prvesti mokymus jauniems tyrėjams, kaip naudotis duomenų bazėmis, žiūrėti žurnalų citavimo indeksus ir juos kaskart pakartoti! Nes mūsų, doktorantų, žinios yra labai ribotos. Labai įdomu būtų sužinoti *OpenSource* duomenų bazių informacinės galimybes. Žinau tik galimybes naudotis *Science-Direct*, *SpringerLink* duomenų bazėmis bei galimybe pažiūrėti žurnalų ir mokslo šakų citavimo indeksus *Web Of Science* įrankiu.
- ✓ Minėti kursai turėtų būti rengiami kasmet.
- ✓ Pagrindinis noras turėti prieigą prie legalių duomenų bazių (mano atveju IEEE explore), t. y. jas pirkti, kad nereiktų naudoti nelegalių informacijos gavimo būdų.
- ✓ Būtų puiku, jei kiekvienas galėtų mėmė susirasti 8-ame anketos punkte minimus mokslo vertinimo rodiklius...
- ✓ Supratau, kad mažai išmanau šiuo klausimu ir jei būtų tokie kursai (tik norėčiau labiau koncentruotų)...
- ✓ Kuo skiriasi ISI, ISI Proceedings, ISI WOS ir ISI WOS su citavimo indeksu, kaip visa tai sužinoti ir kaip sužinoti agreguotąjį.
- ✓ Neturime prieigos prie ISI Web of Science.
- ✓ Tikiuosi, jog pravesite mokymų doktorantams.
- ✓ ... Gal mano požiūris į naujoves atsilieka, bet, pvz., pasirinkti automatines Google paieškos sistemas rizi-kinga – terminų nevienareikšmiškumas panašus į vertimo paslaugą...
- ✓ Norėčiau padėkoti už šį klausimyną, nes gavau labai daug vertingos informacijos. Dėkoju.

Apklausos rezultatų analizė, laisva forma išsakyta tyrėjų nuomonė rodo naujų paslaugų po-reikį. Mokslo darbuotojams trūksta žinių apie mokslo vertinimą ir bibliometrinius rodiklius. Trūksta patirties bei kompetencijos atliekant išmaniąją mokslinės informacijos paiešką. Jiems reikalingi gebėjimai ir žinios, kaip ir kur saugoti surastą informaciją, kaip cituoti šaltinius. Ty-rimų rezultatai privalo būti publikuoti, o tam reikia žinoti, kuri leidykla yra geriausia, kaip ver-tinamas žurnalas, kokiose duomenų bazėse jis indeksuojamas, koks jo reitingas. Mokslininkui tai svarbu, nuo to priklauso jo paties vertinimas, galimybė atitikti kvalifikacinius reikalavimus.

Kita vertus, Bibliotekos padaliniai mokslo institutuose yra pajėgūs atlikti bibliometrinius tyrimus, konsultuoti tyrėjus, rengti mokymus [3, 117].

Užsienio bibliotekos turi bibliometrijos skyrius. Skyriams institutuose tai siekiamybė. Jau dabar tyrėjai yra konsultuojami įvairiais bibliometrijos klausimais, ateityje, jei reikės, planuoja-ma plėsti šią veiklą, studijuoti profesinę literatūrą mokslometrijos klausimais, bendradarbiauti su kolegomis iš kitų institucijų, dalintis patirtimi konferencijose, informuoti tyrėjus virtualių paslaugų puslapyje apie bibliometrijos ir mokslo vertinimo naujienas bei teikiamas individuali-zuotas paslaugas.

Išvados. LMAVB skyriai institutuose per 50 metų patyrė esminių struktūros bei veiklos pokyčių. Pokyčius mokslo bendruomenės aptarnavimo darbe lėmė elektroninio katalogo sukū-rimas, duomenų bazių prenumerata, institutų publikacijų duomenų bazės kūrimas. Skaitytojų aptarnavimas Bibliotekos informacinėje sistemoje tapo greitesnis ir patogesnis, atsirado galimybė atlikti efektyvią informacijos paiešką bibliotekų kataloguose ir duomenų bazėse, naudotis naujausios mokslinės informacijos šaltiniais, aptarnauti nutolusius vartotojus, teikti bibliomet-rines užklausas.

119 mokslo darbuotojų apklausos metu nustatyta, kad 64 % jų reikalingos literatūros ieško bibliotekų kataloguose, 71 % informaciją apie naujausią mokslinę literatūrą gauna bibliotekoje, 69 % kreipiasi į bibliotekos darbuotojus, norėdami gauti visateksčius dokumentus, 53 % nežino,

kaip rasti pagrindinius vertinimo rodiklius, tik 49 % yra susipažinę su formaliaisiais instituciniiais mokslinės produkcijos vertinimo reikalavimais.

Apklausoje rezultatų analizė parodė, kad tradicinę bibliotekinę veiklą, kuri dažniausiai suprantama kaip dokumento paieška ir išdavimas, keičia specifiniai mokslinės institucijos poreikiai. Ir apklausoje rezultatai, ir autorių praktinė patirtis parodė, kad mokslo darbuotojams trūksta žinių apie mokslo vertinimą ir bibliometrinius rodiklius, patirties bei kompetencijos išmaniajai mokslinės informacijos paieškai atlikti.

Apklausoje rezultatai atskleidė naujų individualizuotų paslaugų, išmaniosios informacijos paieškos mokymų, konsultacijų mokslo vertinimo ir bibliometrijos klausimais poreikį bei leido numatyti pagrindines LMAVB skyrių mokslo institutuose veiklos plėtros kryptis – darbą su bibliometrinėmis užklausomis ir mokslometrinėmis tyrimų vykdymą.

LITERATŪRA

1. Tautkevičienė, Gintarė [ir kt.]. *Mokslininkų ir kitų tyrėjų naudojimosi elektroniniais mokslo informacijos šaltiniais ugdymo poreikio apimtys ir sudėties mokslinis tyrimas*: mokslo studija [interaktyvus]. Vilnius: Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija, 2010. 211 p. Interneto prieiga: <<http://www.lmba.lt/sites/default/files/tyrimas.pdf>>.
2. Trumpienė, Audrė. Bibliometrinės užklausoje kaip bibliotekos darbo dalis. In: *Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, 2007/2008*. Vilnius: Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, 2011, p. 94–98.
3. Trumpienė, Audrė; Šegždienė, Eglė. Mokslometrija: teorija, šaltiniai, metodai. *Mokslo ir technikos raida*, 2011, vol. 3, no. 2, p. 105–119.

EGLĖ ŠEGŽDIENĖ, AUDRĖ TRUMPIENĖ

The Library's Branches in Scientific Institutes: from Queries to Bibliometrics

Summary

The article has been written based on a talk given at the international scientific conference „Scientific Library under Conditions of Culture Change and Technology Innovation“ that took place at the Wroblewski Library of the Lithuanian Academy of Sciences (WLLAS) on May 3–4, 2012. The article touches upon essential changes in scientific institute branches of the library, and upon the impact these changes make on library activities and information services. The authors provide results of a survey among researchers and share their experience on what kind of queries readers usually make and what information needs of the researcher community have been unveiled by the survey. The article also discusses future perspectives of small scientific libraries.

1 priedas. APKLAUSOS ANKETA

Gerbiamieji mokslininkai, dėstytojai, doktorantai ir magistrantai,

Mokslininkų ir kitų tyrėjų naudojimosi elektroniniais mokslo informacijos šaltiniais ugdymo poreikių apimties ir sudėties tyrimo klausimyno tikslas – tobulinti bibliotekos darbą, nustatant teikiamų paslaugų būtinumą, naujų iškelimą.

Maloniai kviečiame aktyviai reikšti savo nuomonę ir pageidavimus. Jūsų nuomonė mums labai svarbi tobulinant bibliotekos skyrių moksliniuose institutuose ir centruose darbą, tęsiant ilgametį bibliotekininkų ir tyrėjų bendradarbiavimą.

Prašome Jums tinkamus atsakymus pažymėti ☑.

Dėkojame už skirtą laiką.

1. Kokius paieškos įrankius dažniausiai naudojate ieškodami mokslinės informacijos:

Paieškos įrankis	Nenaudoju	Kartais	Dažnai
Bibliotekos katalogus	☐	☐	☐
Lietuvos akademines duomenų bazes (pvz., PDB, LitETD, Lituaniaistika, LVB)	☐	☐	☐
Užsienio leidėjų duomenų bazes (pvz., <i>ScienceDirect</i> , <i>Emerald</i> , <i>IEEE</i> ir kt.)	☐	☐	☐
Universalias paieškos sistemas (pvz., <i>Google</i>)	☐	☐	☐
Specializuotas paieškos sistemas (pvz., <i>Google Scholar</i>)	☐	☐	☐
Mokslinės informacijos paieškos sistemas (pvz., <i>Scirus</i> , <i>Scitopia</i>)	☐	☐	☐

2. Kokių būdu dažniausiai gaunate duomenų apie naujausią savo srities mokslinę informaciją? Surikiuokite naujos informacijos gavimo būdus pagal jų svarbumą: 1 – dažniausiai naudojamas, 5 – rečiausiai naudojamas. Skaičių užrašykite šalia teiginio:

- Užsakau naujienas el. paštu (*Alerts* paslauga)
- Užsakau naujienas naudodama(s) *RSS* technologiją
- Peržiūriu prenumeruojamus savo srities mokslinius žurnalus
- Gaunu informacijos apie naujausius savo srities informacijos šaltinius iš bibliotekos
- Kiti būdai (įrašykite)

3. Kokių būdu gaunate visateksčius dokumentus, jeigu informaciją apie juos randate bibliografinėse duomenų bazėse ar literatūros sąrašuose (galite pažymėti keletą variantų):

- Paieškai naudoju universalias paieškos sistemas (pvz., *Google*)
- Naudoju specializuotas informacijos paieškos sistemas (pvz., *Google Scholar*)
- Naudoju mokslinės informacijos paieškos sistemas (pvz., *Scirus*, *Scitopia*)
- Naudoju atviros prieigos šaltinius (pvz., *OAIster*, *DRIVER*, *RePEc*)
- Atlieku paieška institucijos prenumeruojamose duomenų bazėse
- Kreipiuosi į bibliotekos darbuotojus
- Naudojuosi tarpbibliotekinio abonemento paslaugomis
- Kolegų užsienyje prašau atsiųsti visateksčių dokumentų kopijas
- Nežinau, kaip gauti visatekstį dokumentą
- Kita (įrašykite)

4. Kaip dažnai ieškote Jums reikalingos mokslinės informacijos:

Informacijos ištekliai	Kartą per savaitę ar dažniau	Kartą per mėnesį ar dažniau	Rečiau kaip kartą per mėnesį	Rečiau kaip kartą per pusmetį
Internete laisvai prieinamuose šaltiniuose	☐	☐	☐	☐
Institucijos prenumeruojamose duomenų bazėse	☐	☐	☐	☐
Atviros prieigos duomenų bazėse	☐	☐	☐	☐

5. Kokios žemiau išvardytos duomenų bazės svarbios Jūsų moksliniams tyrimams. Įvertinkite 5 balų skalėje žemiau išvardytas duomenų bazes pagal jų svarbą Jūsų moksliniams tyrimams (1 – mažai svarbi, 5 – labai svarbi). Žymėkite tik tas duomenų bazes, kuriomis naudojate arba kuriomis pageidautumėte naudotis:

Duomenų bazės pavadinimas	1	2	3	4	5
ACM Digital Library	☐	☐	☐	☐	☐
ACS (American Chemical Society)	☐	☐	☐	☐	☐
American Institute of Physics ir American Physical Society	☐	☐	☐	☐	☐
Annual Reviews	☐	☐	☐	☐	☐
Atla Religion database with Atla Serials (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
BMJ Clinical Evidence ir BMJ Journals	☐	☐	☐	☐	☐
Cochrane Library	☐	☐	☐	☐	☐
Computers & Applied Sciences (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
Academic Search Complete (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
Business Source Complete (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
EconLit with Full Text (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
EDP Sciences	☐	☐	☐	☐	☐
Education Research Complete (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
Emerald Engineering	☐	☐	☐	☐	☐
Emerald Management eJournals	☐	☐	☐	☐	☐
Environment Complete (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
Global Market Indicators Database	☐	☐	☐	☐	☐
Humanities International Complete (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
IEEE / IET Electronic Library	☐	☐	☐	☐	☐
Institute of Physics Publishing	☐	☐	☐	☐	☐
JSTOR Collections	☐	☐	☐	☐	☐
Lippincott Williams & Wilkins Custom (LWW)	☐	☐	☐	☐	☐
Literary Reference Center (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
Medline (per <i>PubMed</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
MD Consult	☐	☐	☐	☐	☐

Nature Publishing	☐	☐	☐	☐	☐
Oxford Journals Online	☐	☐	☐	☐	☐
Project Muse	☐	☐	☐	☐	☐
PsycARTICLES (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
SAGE Journals Online	☐	☐	☐	☐	☐
Science Direct	☐	☐	☐	☐	☐
Science Online	☐	☐	☐	☐	☐
SocINDEX with full-text (per <i>EBSCO Publishing</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
SourceOECD	☐	☐	☐	☐	☐
SpringerLINK	☐	☐	☐	☐	☐
Taylor & Francis	☐	☐	☐	☐	☐
Web of Science, Journal Citation Reports ir ISI Proceedings	☐	☐	☐	☐	☐
Wiley-Blackwell	☐	☐	☐	☐	☐

6. Kokiose 5 klausime neišvardytose duomenų bazėse yra Jums svarbios mokslinės informacijos:

---

7. Kokią platformą naudojate prisijungimui ir paieškai prenumeruojamose duomenų bazėse:

- Paieškos sistemą (pvz., *Google, Google Scholar*)
- Bibliotekos tinklalapį
- Lietuvos virtualią biblioteką (<http://www.lvb.lt>)
- Teminius informacijos vartus (pvz., *Intute, Infomine*)
- Kita (įrašykite)

8. Ar žinote, kaip susirasti pagrindinius mokslo vertinimo rodiklius? Pažymėkite, kokiose duomenų bazėse galite rasti mokslo vertinimo rodiklius:

Mokslo vertinimo rodikliai	Journal Citation Reports	Web of Science	Essential Science Indicators	ISI Highly Cited	Neteko ieškoti
Žurnalų citavimo rodiklį (<i>Impact factor</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
Autorių H (<i>Hirsch</i>) indeksą	☐	☐	☐	☐	☐
Dažniausiai cituojamų autorių vertinimo rodiklius	☐	☐	☐	☐	☐
Šalių citavimo reitingus pagal mokslo kategorijas	☐	☐	☐	☐	☐

9. Ar esate susipažinę su galiojančiais formaliaisiais instituciniais reikalavimais?

- Taip
- Ne
- Nežinau

10. Ar galima be autoriaus sutikimo viešai elektroninėje erdvėje talpinti studentams reikalingų straipsnių, konferencijų pranešimų, knygų ar jų ištraukų elektronines versijas:

- Galima tik intranete
- Galima internete
- Negalima
- Nežinau

11. Ar autorius, publikavęs savo straipsnį komerciniame žurnale ir pasirašęs sutartį, kuria turtines autorių teises perduoda leidėjui, turi teisę savo straipsnį viešai skelbti internete ar viešinti kitu būdu?

- Taip (institucinėje talpykloje arba asmeniniame tinklalapyje)
- Ne
- Nežinau

12. Kokį bibliografinio aprašo rengimo ir informacijos šaltinių citavimo standartą ar stilių dažniausiai naudojate rengdami mokslo darbus ir publikacijas:

- ISO 690 ir ISO 690-2
- APA (*American Psychological Association*)
- MLA (*Modern Language Association*)
- Čikagos
- Kita (įrašykite)
- Nežinau standartų ar stilių pavadinimų

13. Kokias bibliografinių nuorodų tvarkymo programas naudojate tvarkydami savo literatūros šaltinių bibliografinius duomenis:

- EndNote* arba *EndNote Web*
- RefWorks*
- Reference manager*
- Kitas (išvardykite)
- Nesinaudoju

14. Ar kyla problemų laikytis autorių teisių reikalavimų:

- Gaunant ir naudojant informacijos šaltinius
- Rengiant mokslo darbus ir publikacijas
- Problemų nekyla
- Su autorių teisių reikalavimais esu mažai susipažinęs(usi)

15. Kokiais atviros prieigos ištekliais naudojate (galite pasirinkti kelis variantus):

- Atviros prieigos žurnalais (*Open Access Journals*)
- Institucinėmis talpyklomis (*Institutional Repositories*)
- Nesinaudoju
- Apie atviros prieigos išteklius nežinau

16. Ar talpinate arba duodate leidimą talpinti savo mokslo publikacijas atviros prieigos ištekliuose (galite pasirinkti kelis variantus:)

- Atviros prieigos žurnaluose
- Institucinėse talpyklose
- Komerčiuose žurnaluose, kuriuose yra galimybė straipsnius publikuoti atviros prieigos statusu
- Nežinau apie galimybę talpinti publikacijas atviros prieigos ištekliuose
- Jei talpinate, prašome nurodyti, kur:

17. Kokios tematikos mokymai būtų naudingi Jums ir/ar Jūsų studentams? Pažymėkite aktualias temas:

Mokymo kursų tematika	Tyrėjams	Studentams
Mokslinės informacijos paieškos strategija ir paieškos įrankiai	☐	☐
Naujausių informacijos šaltinių paieška. Interaktyvios Web 2.0 technologijos	☐	☐
Informacijos paieška Lietuvos akademinėse (mokslinėse) informacijos duomenų bazėse (LitETD, LVB, Lituanistika, PDB ir kt.)	☐	☐
Informacijos šaltinių paieška prenumeruojamose duomenų bazėse	☐	☐
Multidisciplininės ir teminės duomenų bazės	☐	☐
Informacijos šaltinių citavimas ir bibliografinių aprašų rengimas	☐	☐
Autorių teisių ir plagiatų prevencijos tema	☐	☐
Mokslinės komunikacijos procesų kaita. Atvira prieiga (<i>Open Access</i>)	☐	☐
Mokslo vertinimo rodikliai ir šaltiniai (<i>Web of Science, Journal Citation Reports, Essential Science Indicators</i>)	☐	☐
Bibliografinių įrašų tvarkymo programos (<i>EndNote Web, RefWorks</i>)	☐	☐

18. Kokios dar mokymų temos būtų Jums svarbios ir aktualios:

---

19. Kiek akademinį valandų organizuojant kursus rekomenduojate skirti vienai temai?

20. Koks informacinės kompetencijos ugdymo būdas Jums tinkamiausias (galite pasirinkti kelis variantus):

- Teorinės paskaitos
- Teorinės paskaitos ir pratybos prie kompiuterio
- Nuotoliniai kursai virtualioje mokymosi aplinkoje
- Mokymosi medžiaga internete
- Individualus mokymas ir konsultacijos

21. Jūsų pastabos ir pasiūlymai dėl informacijos išteklių aprūpinimo ir informacinės kompetencijos ugdymo kursų:

Prašome pateikti informaciją apie save:

Lytis:

- Vyras
 Moteris

Institucija, kurioje dirbate ar mokotės:

Jūsų amžius:

- 21–30   31–40   41–50   51–60   virš 60 metų

Kokios Jūsų pareigos (galite pasirinkti kelis variantus):

- Asistentas
 Lektorius
 Docentas
 Profesorius
 Mokslo darbuotojas
 Doktorantas
 Magistrantas
 Kita (įrašykite)

Kokios mokslo srities mokslinius tyrimus atliekate (galite pasirinkti kelis variantus):

- Socialiniai mokslai
 Humanitariniai mokslai
 Menai
 Fiziniai mokslai
 Technologijos mokslai
 Biomedicinos mokslai

Kokios mokslo krypties (krypčių) mokslinius tyrimus atliekate (įrašykite):

Jūsų anglų kalbos žinios:

- Labai geros
 Geros
 Vidutiniškos
 Silpnos
 Kalbos nemoku